

**Program rozvoja obce Torysa
na roky 2015 – 2022,
Oznámenie o strategickom dokumente**

**Diervilla, spol. s r. o,
Orgovánová 11
080 01 Prešov**

Obsah

I. Základné údaje o obstarávateľovi	2
I.1 Názov	2
I.2 Identifikačné číslo	2
I.3 Adresa sídla	2
I.4 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa	2
I.5 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie.....	2
II. Základné údaje o strategickom dokumente.....	2
II.1 Názov	2
II.2 Charakter	2
II.3 Hlavné ciele.....	3
II.4 Obsah (osnova).....	4
II.5 Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu	5
II.6 Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania	5
II.7 Vzťah k iným strategickým dokumentom.....	6
II.8 Orgán kompetentný na jeho prijatie	6
II.9 Druh schvaľovacieho dokumentu	6
III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia	7
III.1 Požiadavky na vstupy.....	7
III.2 Údaje o výstupoch	7
III.3 Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie	7
III.4 Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva	7
III.5 Vplyvy na chránené územia [napr. navrhované chránené vtáacie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.] vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie	7
III.6 Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu	8
III.7 Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice	8
IV. Dotknuté subjekty	8
IV.1 Vymedzenie dotknutej verejnosti vrátane jej združení	8
IV.2 Zoznam dotknutých subjektov	8
IV.3 Dotknuté susedné štáty.....	9
V. Doplnujúce údaje.....	9
V.1 Mapová a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu)	9
V.2 Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu	9
VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia.....	9
VII. Potvrdenie správnosti údajov.....	10
VII.1 Meno spracovateľa oznámenia.....	10
VII.2 Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka	10

I. Základné údaje o obstarávateľovi

I.1 Názov

Obec Torysa

I.2 Identifikačné číslo

00 327 883

I.3 Adresa sídla

Obecný úrad Torysa, Torysa 28, 082 76 Torysa

I.4 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Jozef Stedina, starosta obce, Torysa 28, 082 76 Torysa
telefón: 051 459 73 10
email: ou.torysa@stonline.sk

I.5 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie

Ing. Jozef Stedina, starosta obce, Torysa 28, 082 76 Torysa
telefón: 051 459 73 10
email: ou.torysa@stonline.sk

II. Základné údaje o strategickom dokumente

II.1 Názov

Program rozvoja obce Torysa na roky 2015-2022, Oznámenie o strategickom dokumente.

II.2 Charakter

Program rozvoja obce Torysa na roky 2015-2022 (ďalej len „PRO“) je v zmysle uznesenia obecného zastupiteľstva č. 4/2016/6 zo dňa 27.01.2016 aktualizáciou súčasného a platného Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Torysa do roku 2010 s výhľadom do roku 2015 bol schválený v máji 2007.

PRO spolu s územným plánom, je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje svoju predstavu o

budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. PRO koncepcne, systémovo analyzuje a určuje budúcnosť rozvoja spolu s činnosťami, investičnými projektmi so zdrojovým krytím na jej zabezpečenie.

PRO je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho, environmentálneho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Torysa, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a dopĺňovaný.

PRO je strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť rast životnej úrovne (predovšetkým jej kvality) na území obce a príslušného regiónu. Je to program cielených opatrení na stimuláciu ekonomického a sociálneho rozvoja obce, ktorého cieľom je navrhnúť systematickú a funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho, environmentálneho a sociálneho rozvoja obce pri rešpektovaní globálnych cieľov regionálneho vývoja, resp. štátnej regionálnej politiky a európskej politiky súdržnosti.

II.3 Hlavné ciele

Na národnej a európskej úrovni boli pri spracovaní strategického dokumentu zohľadnené priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, ako aj jej vízia regionálneho rozvoja na Slovensku: „Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Každý región bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja, a tým aj Slovenskej republiky, ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie“.

PRO tiež vychádza aj zo stratégie Európa 2020, ktorej cieľmi sú:

- inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii,
- udržateľný rast: podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje,
- inkluzívny rast: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť.

Tematické ciele Stratégie Európa 2020:

- posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií;
- zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality;
- zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH);
- podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch;
- podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík;
- ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívneho využívania zdrojov;
- podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach;
- podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily;

- podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe;
- investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania;
- zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy.

Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja má obec Torysa nasledovný strategický cieľ na roky 2015 až 2022:

Trvalé zvyšovanie kvality života obyvateľov obce, rozvoj jej ekonomickej výkonnosti, zvýšenie jej konkurencieschopnosti pri zabezpečení trvale udržateľného rozvoja, primárne v environmentálne oblasti.

Globálne ciele:

Globálny cieľ 1: Zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb a dostupnosť kvalitnej občianskej infraštruktúry v školskej, sociálnej, zdravotnej a kultúrnej oblasti. Súčasne je prioritou pomôcť MRK integrovať sa do spoločnosti a na trh práce.

Globálny cieľ 2.: Zabezpečiť trvalo udržateľný hospodársky rast v miestnej ekonomike a v okolí obce, ktorý je základom hospodárskeho a sociálneho postavenia obyvateľov obce. Podpora multifunkčného poľnohospodárstva, priemyslu a služieb. Zvýšenie zamestnanosti obyvateľov obce. Vytváranie podmienok pre energetickú hospodárnosť a využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

Globálny cieľ 3: Zlepšenie stavu životného prostredia, zachovať úctu k životnému prostrediu a zvyšovať povedomie obyvateľov, aby sami aktívne prispievali k ochrane svojho okolia. Prioritami je budovanie environmentálnej infraštruktúry, zefektívňovanie odpadového hospodárstva, ochrana prírody a krajiny a protipovodňová ochrana obce.

II.4 Obsah (osnova)

Obsah PRO je v súlade s Metodikou na vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce v zmysle zákona č. 539/2008Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

V úvode PRO je opísaná metodika a zámer spracovania, zapojenie verejnosti do prípravy PRO a pracovné skupiny a zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov.

Následne sú uvedené operačné programy v rokoch 2014 - 2020 a možnosti využitia pre realizáciu PRO obce Torysa.

V analytickej časti je uvedený:

- vyhodnotenie realizovaných projektov predchádzajúceho PHSR,
- analýza vnútorného prostredia (poloha obce, história obce, erb obce, geomorfológia a geológia, pôdy, hydrológia, klíma, rastlinstvo a živočíšstvo,
- obyvateľstvo obce (štruktúra obyvateľstva obce, počet domov),
- trh práce,
- kultúra, školstvo, šport a oddych, sociálna starostlivosť,
- priemysel, obchod a služby,
- technická infraštruktúra,

- dopravná infraštruktúra a
- cestovný ruch.

V zhrnutí analýzy vnútorného prostredia sa uvádza analýza silných a slabých stránok územia.

Nasleduje analýza vonkajšieho prostredia so základnou charakteristikou, obyvateľstvom, trhom práce, priemerná nominálnou mesačnou mzdou, priamymi zahraničnými investíciami a hrubým domácim produktom. Zhrnutie analýzy vonkajšieho prostredia ukončuje analýzu vonkajšieho prostredia.

Nasleduje vzťah obce a prioritných osí rozvoja územia s analýzou príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia

Výstupy z analýzy príležitostí a ohrození obce Torysa sú zhrnuté v SWOT analýze pre jednotlivé oblasti: sociálna, ekonomická, environmentálna.

Analytická časť je zakončená identifikáciou kritických oblastí rozvoja s uvedením hlavných disparít rozvoja obce, hlavných faktorov rozvoja obce a tabuľkou rizík.

V strategickej časti sú uvedené základné východiská pre definovanie stratégie, vízia, formulácia a návrh stratégie, strategické ciele a zhrnutie strategickej časti.

V programovej časti, ktorá nadväzuje na strategickú časť a obsahuje najmä zoznam opatrení a projektov na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Programová časť PRO obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej politike na úroveň projektov a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami aktivít obce vykonávaných mimo bežnú činnosť a smerujúcich k plneniu strategického cieľa rozvoja na roky 2015 - 2022. Programovú časť ukončujú ukazovatele výsledkov a dopadov

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie PRO, systém monitorovania a hodnotenia plnenia PRO s ustanovením merateľných ukazovateľov a vecný a časový harmonogram realizácie PRO formou akčných plánov. Uvádza sa tu indikatívny finančný plán, zdroje a model viaczdrojového financovania opatrení a projektov a kritéria pre výber projektov.

Záver PRO.

II.5 Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu

V PRO nie sú uvažované variantné riešenia.

II.6 Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Harmonogram prípravy PRO (rok 2015)

Termín	IX	X	XI	XII
Úvod				
Analytická časť				
Strategická časť				
Programová časť				
Realizačná časť				
Finančná časť				
Záver				

Zdroj: Obec Torysa, 2015

Schvaľovanie strategického dokumentu bude pokračovať v zmysle rozhodnutia o ukončení zisťovacieho konania.

II.7 Vzťah k iným strategickým dokumentom

Na miestnej a regionálnej úrovni je PRO v súlade a vychádza z:

- Územného plánu obce Torysa,
- Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce,
- viacročného rozpočtu obce na roky 2015-2017,
- Stratégia rozvoja Združenia obcí Horná Torysa a MAS Horná Torysa,
- Programu odpadového hospodárstva obce,
- Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2008-2015,
- Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja,
- Regionálnej inovačnej stratégie Prešovského samosprávneho kraja.

Na národnej úrovni sú to:

- Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (schválený uznesením Vlády SR č. 222 zo 14. mája 2014),
- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014-2020,
- Program rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2014 – 2020,
- Integrovaný regionálny operačný program na obdobie 2014-2020,
- OP Ľudské zdroje na obdobie 2014-2020 (OP ĽZ),
- OP Kvalita životného prostredia na obdobie 2014-2020 (OP KŽP),
- OP Integrovaná infraštruktúra na obdobie 2014-2020 (OP II),
- OP Výskum a inovácie na obdobie 2014-2020 (OP VaI),
- OP Efektívna verejná správa na obdobie 2014-2020 (OP EVS),
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001),
- Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja,
- Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.

II.8 Orgán kompetentný na jeho prijatie

Obecné zastupiteľstvo obce Torysa.

II.9 Druh schvaľovacieho dokumentu

Uznesenie obecného zastupiteľstva obce Torysa o schválení Programu rozvoja obce Torysa na roky 2015 – 2022.

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

III.1 Požiadavky na vstupy

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2007-2015. Základná charakteristika územia obce, analýza súčasného stavu podľa tématických oblastí, SWOT analýza.

III.2 Údaje o výstupoch

Program rozvoja obce Torysa na roky 2015 - 2022, strategické ciele podľa prioritných oblastí, opatrenia a súbory aktivít pre ich dosiahnutie, zoznam merateľných ukazovateľov, akčný plán realizácie a finančného zabezpečenia PRO.

III.3 Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

V nadväznosti na uvedený strategický cieľ a globálne ciele je možné realizáciou navrhovaných aktivít očakávať určité priame alebo nepriame vplyvy na životné prostredie, vplyvy na flóru, faunu, biodiverzitu, pôdu, klímu, ovzdušie, vodu, krajinu, prírodné lokality, hmotný majetok, kultúrne dedičstvo vzhľadom na ich interakciu. Vzhľadom ku skutočnosti, že strategický dokument v jeho navrhovaných aktivitách uvažuje s činnosťami ako sú protipovodňové úpravy, zriadenie zberného dvora, úpravu miestnych komunikácií a budov je predpoklad, že vplyvy týchto aktivít budú závisieť od rozsahu, miesta a spôsobu realizácie, použitých techník a pod. a preto nie je možné špecifikovať riziká súvisiace s ich realizáciou. Strategický dokument predstavuje významný nástroj na podporu rozvoja obce i regiónu z pohľadu ekonomického, ale i environmentálneho a každá jednotlivá aktivita bude podliehať samostatnému posudzovaniu vplyvov na životné prostredie v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- realizácia aktivít nebude mať vplyv na miestnu klímu,
- vplyv na povrchové vody je možné predpokladať,
- znečistenie podzemných vôd sa nepredpokladá,
- masívny výrub drevín sa nepredpokladá,
- rušivé vplyvy na živočíšstvo sa nepredpokladajú,
- iné vplyvy (pozitívne a negatívne) zatiaľ neboli identifikované.

III.4 Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Navrhované aktivity budú mať priaznivý vplyv na zdravotný stav obyvateľstva, pričom je to aj súčasťou cieľov strategického dokumentu.

III.5 Vplyvy na chránené územia [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.] vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie

Katastrálne územie obce je situované v území s prvým stupňom ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z. Z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o OPaK"). Nezasahuje do územia s osobitnou územnou ochranou v zmysle § 17 až § 27 zákona o OPaK. Taktiež sa hodnotené územie nenachádza na území, kde bolo vyhlásené, či plánované na vyhlásenie Chránené vtáčie územie. Dotknuté územie nie je ani súčasťou navrhovaných chránených území európskeho významu v sieti NATURA 2000. V katastrálnom území obce sa nenachádzajú chránené územia.

III.6 Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu

Hlavné disparity rozvoja obce:

- pomerne vysoká nezamestnanosť v porovnaní s inými regiónmi Slovenska, rast dlhodobozamestnaných, nekvalifikovaných a neprispôsobivých obyvateľov,
- odliv pracovných síl, hlavne absolventov škôl a mladých ľudí v dôsledku nedostatku vhodných pracovných miest,
- nevyužitý prírodný a kultúrno-historický potenciál pre rozvoj cestovného ruchu,
- nedostatočná infraštruktúra cestovného ruchu a nepostačujúce využitie existujúcej infraštruktúry cestovného ruchu,
- zlý technický stav niektorých verejných budov vyžadujúcich si rekonštrukciu,
- nízka ekonomická aktivita obyvateľov a slabá konkurencieschopnosť jestvujúcich podnikov v obci,
- nedostatočná kvalita verejných služieb občanom a podnikateľskej sfére,
- dlhodobá ekonomická nestabilita veľkej časti poľnohospodárskych podnikov podnikajúcich v katastri obce a ich nízky vplyv na zamestnanosť,
- slabá spolupráca aktérov regionálneho rozvoja na miestnej a regionálnej úrovni,
- nedobudovaná environmentálna infraštruktúra,
- nedobudovaná technická infraštruktúra v obci (miestne cesty, chodníky, cyklistické chodníky),
- nedostatok kvalitných verejných priestorov pre kultúrne, spoločenské, či športové vyžitie obyvateľov (parky, ihriská),
- chudoba a sociálna vylúčenosť marginalizovaných rómskych komunít a problémy sociálnej inklúzie,
- nedostatočná protipovodňová ochrana obce.

III.7 Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice

Vplyvy presahujúce štátne hranice sa nepredpokladajú

IV. Dotknuté subjekty

IV.1 Vymedzenie dotknutej verejnosti vrátane jej združení

Fyzické a právnické osoby a trvalým pobytom v obci, fyzické a právnické osoby a organizácie pôsobiace na území obce.

IV.2 Zoznam dotknutých subjektov

1. Úrad PSK - odbor regionálneho rozvoja, Nám. mieru 2, 080 01 Prešov
2. Okresný úrad, odbor výstavby a bytovej politiky, Nám. mieru 2, 081 01 Prešov
3. Krajský pamiatkový úrad Prešov, Hlavná 115, 080 01 Prešov
4. Okresný úrad, odbor starostlivosti o ŽP, Nám. Slobody 85, 083 01 Sabinov
5. Okresný úrad, pozemkový a lesný odbor, Nám. mieru 2, 080 01 Prešov
6. Okresný úrad, odbor krízového riadenia, Nám. Slobody 85, 083 01 Sabinov
7. Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Hollého 5, 08001 Prešov
8. Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru, Požiarnická 1, 08001 Prešov
9. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, Slovenská 87, 080 28 Prešov
10. Susediace obce: Brezovica, Brezovička, Vysoká, Ďačov, Krivany, Olšov, Šarišské Dravce, Poloma

IV.3 Dotknuté susedné štáty

Nie sú.

V. Doplnujúce údaje

V.1 Mapová a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu)

Súčasťou PRO sú prehľadné tabuľky a grafy taktiež obrazová dokumentácia.

V.2 Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu

- PRO obce Torysa na roky 2015-2022, Diervilla, spol. s r. o, 2015,
- Atlas SR,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Torysa na roky 2007-2015,
- Územný plán obce Torysa,
- Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja, vrátane jeho zmien,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2008 - 2015 vrátane jeho zmien,
- návrh Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja 2015 - 2022,
- Operačné programy na programové obdobie 2014 – 2020,
- Konceptné materiály obce a organizácii na území obce,
- <http://www.torysa.ocu.sk/sk/>,
- <http://www.po-kraj.sk/sk/>.
-

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Prešov, 02.02.2016

VII. Potvrdenie správnosti údajov

VII.1 Meno spracovateľa oznámenia

Diervilla, spol. s r. o,
Ing. Rastislav Mochnacký

VII.2 Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka

Ing. Jozef Stedina, starosta obce,